

Rode Loper Amsterdam

Wie kies je om te zijn?

Antoinette Dijkhuizen | 5 november 2021

Leiderschap, ondernemerschap en intimiteit. Dé ingrediënten van een rijke cocktail die we als accountants nodig hebben om succesvol te kunnen zijn met ons kantoor, maar ook als individu.

Daarbij breng ik graag het boek van Roek Lips bij jullie onder de aandacht, 'Nieuwe Leiders?' De trailer van dit boek draagt de titel "Wie kies je om te zijn?". Deze titel prikkelt, roept vragen op en is daarmee een mooie vraag om vandaag te bespreken.

De trailer van Lips' boek begint als volgt:

Onze tijd heeft alle kenmerken van een overgangsfase. Problemen worden complexer, oude systemen werken niet meer, en het nieuwe is nog onbekend. Veel mensen ervaren verwarring, er is tijd nodig om te reflecteren en moeten we stilstaan bij wat we aan het doen zijn.

Laat deze woorden even op je inwerken: *stilstaan bij wat we aan het doen zijn.*

- Oké, maar wat zijn we dan aan het doen?
- En waar gaat het dan in essentie om?
- Overkomt het ons, of maken we eigen keuzes?

Wat een vragen, maar wat zijn dan onze antwoorden op deze vragen?

In dezelfde trailer neemt ook Paul de Blot (een van mijn favorieten) het woord. Hij zegt:

Het luisteren is veel belangrijker dan het spreken.

Luisteren met je ogen, je oren, je mond en je hart.

Dus mensen, laten we straks eens rustig gaan luisteren. Luisteren naar de verhalen van onze mooie sprekers tijdens deze Rode Loper. Ik nodig je uit om te luisteren naar de essentie van hun verhaal, om te luisteren naar waar het écht om gaat. Zonder oordeel, zonder vooringenomenheid – en mét een open mind.

Voorafgaand aan deze Rode Loper sprak ik met onze gasten. Verrassend genoeg sloten hun verhalen op elkaar aan. Daarom ben ik blij dat zij hier vandaag zijn om hun eigen verhaal, hun passie én visie met ons te delen. Uiteraard doen zij dat vanuit het hoofdthema c.q. de powerdriehoek van vandaag: *leiderschap, ondernemerschap en intimiteit.*

Tijdens mijn gesprek met Paulien gaf zij een belangrijke boodschap mee, die echt bij mij binnen kwam. De toekomstige tijd vergt een totale shift in denken. Of zoals Einstein dat al eerder op alternatieve wijze verwoordde: *"We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them."*

Er klonk urgentie door in haar stem. Ons traditionele denken, ons kortetermijndenken, zit ons in de weg. We moeten op weg naar de nieuwe werkelijkheid. Beeld je eens in dat je slingert aan een strapeze. Wie aan deze trapeze slingert, maar net iets te lang wacht, loopt het risico om nét te laat te zijn. Als gevolg weten we allemaal wat er gebeurt: je valt naar beneden. Er is een stukje heldhaftigheid voor nodig dat te maken heeft met het oude op tijd loslaten en het nieuwe op tijd willen omarmen.

In het gesprek met zowel Paulien als Stephanie kwam de vraag 'Zijn we nog snel genoeg?' De ESG-agenda zorgt ervoor dat we haast hebben. *Haast moeten maken*. Het lijkt een race tegen de klok, waarbij we iedereen nodig hebben. *Echt iedereen!*

Maar wat is er dan voor nodig om mensen juist die urgentie duidelijk te maken? Hoe gaan we ervoor zorgen dat mensen die urgentie voelen, dat het menens is? Hier ligt een prominente rol bij *educatie én inspiratie*, omdat dit positieve wegen zijn om naar die nieuwe werkelijkheid toe te groeien.

Inspiratie – Wubbo Ockels

Als het gaat om inspiratie, dan komt bij mij de herinnering op aan de videoboodschap van Wubbo Ockels. Dit was zijn laatste interview, dat hij op 18 mei 2014 op zijn sterfbed aan Ivo Niehe gaf. HP de tijd kopte toen met: 'De Indrukwekkende, allerlaatste noodkreet van Wubbo Ockels'. Zijn woorden waren naar mijn mening legendarisch:

"Onze aarde heeft kanker. Ik heb ook kanker. En de meeste mensen met kanker gaan dood. Nou ja, uiteindelijk gaat iedereen dood. Maar er zijn genoeg mensen om de mensheid eeuwig op aarde te laten overleven. We moeten zuinig zijn op onze planeet, en als jullie net zo denken en dezelfde instelling hebben als een astronaut, ga je van de aarde houden zoals anderen niet kunnen. En als je echt van iets houdt, wil je het niet kwijtraken. Mijn vrouw wil mij niet kwijt. Ze wil er alles aan doen om mij te laten leven. Dat is de liefde en de houding die de mensheid tegenover de aarde moet hebben."

Aan het einde van de opname komt hij nog met een boodschap van hoop: *Wij, de mensheid, zijn zo sterk dat we de aarde kunnen redden. Maar we kunnen haar ook vernietigen. Elke bijdrage, hoe klein ook, is belangrijk.*

Durf te ondernemen

Wie van jullie heeft de column van Femke de Vries gelezen, getiteld: *Durf te ondernemen en word daardoor onsterfelijk*.

Daarin schrijft ze:

“Veel bedrijven haken niet snel genoeg in op maatschappelijke verwachtingen. Te veel varen op de eigen ervaring, slecht omgaan met onzekerheid en een tunnelvisie binnen de organisatie, zijn vaak de oorzaak”, aldus Femke de Vries.

Femke komt in haar column met een prachtige analyse. Wie de toekomst probeert in te schatten, doet dat veelal op basis van eigen ervaringen. Maar wat zeggen die eigen ervaringen, als je ze projecteert op het doek van een snel veranderende omgeving? Héél weinig! Laten we eerlijk zijn: veel mensen zijn gewoontedieren, die de voorkeur geven aan behoud van de status quo. Veranderen zorgt immers voor onrust en brengt onzekerheid met zich mee. De angst om iets te verliezen wint het daarom vaak van het aangrijpen van het nieuwe. In haar column legt Femke ook de relatie met het duurzaamheidsvraagstuk.

Volgens Femke is de rode draad in de oplossing dat het niet moet worden gezocht in meer inhoudelijke analyses, maar juist in een goed proces. Daarbij gaat het in essentie om het voeren van het goede gesprek en het creëren van voldoende draagvlak, zodat duurzaamheid ook écht gedragen wordt.

Ik denk, Stephanie, dat jij hier mooi op aansluit. Tijdens ons gesprek zei je mij dat je de BV Nederland wilt challengen en uitdagen, om elkaar beter te maken. Maar dat vraagt ook om rolmodellen. We hebben daarin ie-de-reen nodig.

En jullie zijn onze rolmodellen, Paulien, Stephanie, Rob en Hanzo. En natuurlijk óók Femke.

Aan alle accountants die hier vandaag zijn, wil ik zeggen: laat daarbij zien wat je kan! Spreek je uit en maak eens zichtbaar waar je voor staat!

Dit was volgensmij de aanmoediging en de hoop die in de boodschap van Wubbo Ockels zat.

Leiderschap bij uitdagingen

Samen met Rob heb ik een leuk en interessant gesprek gevoerd. Ons gesprek was niet lang, eigenlijk héél kort. Ik vond het een fijn gesprek, waarin we veel hebben gedeeld. Kort maar krachtig. Ook jij spreekt je steeds duidelijker uit als Leider, Leider van de audit praktijk bij Deloitte.

Wat doe je als leider? Wat doe je als leider bij de uitdaging bij Corona? Vraag je jouw mensen om een QR-code of niet?

Persoonlijk vind ik dat een verdraaid lastig dilemma. Maar ook ik draag daarin verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd heeft iedereen recht op z'n eigen persoonlijke integriteit. Wat

doe je? Ook mijn mensen gaan naar klanten. Heb je dan het recht om ernaar te vragen? Hebben je klanten het recht om ernaar te vragen? Alles komt voorbij. Daarom hoor ik graag van je hoe jullie hiermee omgaan bij Deloitte en welke afwegingen jullie daarin hebben gemaakt.

Ook het thema communicatie kwam in ons gesprek voorbij. Ik verwijs in dat kader naar het recente artikel van Endymion in de accountant, met als prachtige titel "Als het een beetje eng wordt doen ze het liefst het gordijn dicht...". Beste Rob, je gaf aan dat je graag daarover in gesprek wil, refererend aan mijn vorige speech. In dat verhaal heb ik inderdaad aangegeven dat het mij opvalt dat jullie elkaar niet helpen. Ik heb de Big4 in de discussie gemist.

Al die negatieve publiciteit, altijd maar die ouwe koeien en de verwijzing naar schandalen. Als leider bij 4you heb ik daar last van. Ook ik wil mijn mensen motiveren en enthousiast maken voor ons beroep. En dat valt soms niet mee. Daarin heb ik de Big4 echt nodig. Zwijgen helpt niet.

Dus Rob; Spreek je uit! Laat zien waar je voor staat!

Toezicht en Ondernemerschap

Gaan deze twee woorden hand in hand? Vanaf 1 januari aanstaande voert de AFM haar toezicht uit over het volledige domein van de wettelijke controle. In plaats van hun focus op 6 kantoren met OOB-vergunning, expandeert die focus naar zo'n 270 kantoren extra. Volgens mij is dat een grote operatie, met vele uitdagingen.

Graag geef ik nog een oprecht punt van zorg mee. Elke sector heeft jong en enthousiast ondernemerschap nodig. Kijk maar naar de FinTech-sector. Startups leveren een waardevolle bijdrage aan de innovatiekracht van de gehele sector. Zodra dat jonge en enthousiaste ondernemerschap niet meer mogelijk is – of niet langer mogelijk wordt gemaakt – heeft dat nadelige effecten. Door de eisen aan een accountantsorganisatie zo op te schroeven, wordt er (en misschien wel onbewust) ingegrepen in die marktwerking. Nieuwe startups melden zich dan niet meer en dat schaadt de sector als geheel. Je haalt zo de dynamiek uit de sector en de discussie en ontwikkeling slaan dood.

Ik zal mijn vraag hier daarom heel concreet stellen: *Wat gaat de AFM doen om niet in te grijpen in de marktwerking?*

We hebben een gelijksoortige ontwikkeling gezien in het OOB-segment. Met als resultaat dat er organisaties zijn, die geen accountant kunnen vinden. Waardoor de politiek nu moet ingrijpen, wat óók ongewenst is. Dit risico willen we toch niet lopen bij de MKB-praktijk?

Misschien is het tijd om ook het toezicht vanuit een ander perspectief te gaan bekijken. Er liggen velen uitdagingen in de toekomst, laten we met elkaar de juiste stappen zetten, laten we elkaar uitdagen. In plaats van telkens teruggrijpen naar het verleden. Laten we gebruik maken van de nieuwe (technologische) mogelijkheden. Om de woorden van Einstein nog maar een keer te herhalen: *"We cannot solve our problems with the same thinking we used when we created them."*

Inspiratie – Voorbeeld van Maatschappelijke Bevlogenheid

Tot slot wil ik graag het volgende voorbeeld met jullie delen. Een voorbeeld van Maatschappelijk Bevlogenheid.

Wie van jullie zegt de naam Francois Joseph Fournier iets?

In het kort: Francois Joseph was pas 16 toen zijn vader stief. Kort daarna vertrok hij naar Parijs, met de wens ingenieur te worden. Uiteindelijk kwam hij in 1901 terecht in Mexico, waar hij een goudader op het spoor kwam. Hij bood 5.000 mensen werk en bouwde een groot vermogen op. Een échte ondernemer dus.

Maar het pad van ondernemers is vaak grillig, zo ook dat van Francois Joseph. Ten tijde van de Mexicaanse Revolutie ontvluchtte hij het land en streek neer in Parijs. Daarna trouwde hij. Zijn huwelijkscadeau was ....het eiland Porquellores.

Het is een eiland in de Middellandse Zee (van 7,5 km lang bij 3 km breed). Het ligt bij Frankrijk en het had tot 1971 de Belgische nationaliteit. Destijds was het eiland zwaar getroffen door branden. Maar Fournier behoorde niet tot het soort dat bij de pakken neer gaat zitten.

Hij liet het eiland herbebossen en legde er wegen en wijngaarden aan. Voor zijn arbeiders en hun gezinnen liet hij een school bouwen en er kwam ook een ziekenhuis. Kortom, dankzij Fournier groeide het eiland uit tot een welvarende gemeenschap. Dat lukte, omdat:

- hij er een ideale samenleving van wilde maken;
- hij voor zich zag hoe hij dat kan bereiken; en
- hij de wils- en daadkracht en middelen had om dat te realiseren.

In 1939 stief Fournier, maar de eilandbewoners eren hem vandaag de dag nog steeds vanwege zijn duurzame nalatenschap. Het verhaal over zijn lef en ondernemerschap is dan ook vastgelegd in de docu 'Dwars door de Middellandse Zee'.

https://www.npostart.nl/dwars-door-de-middellandse-zee/14-08-2021/VPWON_1322865

Voor mij is dit een voorbeeld bij uitstek van: *Heb lef om te ondernemen en maak jezelf onsterfelijk*, conform de column van Femke de Vries.

Lieve mensen, laat je door hen inspireren. Laten we luisteren naar de verhalen. Luisteren met onze ogen, oren, mond en hart.

Als je straks op weg bent naar huis, sta dan even stil bij wat we aan het doen zijn. Wat jij aan het doen bent. Waar gaat het jou in essentie om? Maak jij jouw eigen keuzes? Of laat je de omstandigheden jouw keuzes bepalen?

Wie kies jij om te zijn?